

Lieta C-646/23 [Lita] ⁱ**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2023. gada 27. oktobris

Iesniedzējtiesa:*Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie (Polija)***Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:**

2023. gada 25. oktobris

Kriminālprocess pret:

P.B.

Pamatlietas priekšmets

Kriminālprocess otrās instances tiesā pret ierindnieku P.B., kurš pirmajā instancē tika atzīts par vainīgu Kriminālkodeksa 278. panta 1. punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Prejudiciālā jautājuma priekšmets un juridiskais pamats

Valsts tiesību normas, kas paredz tiesneša, kurš izskata apelācijas sūdzību lietā, uz kuru attiecas Direktīva (ES) 2016/343, pensionēšanu *ipso iure*, saderība ar Savienības tiesībām, ņemot vērā LES 19. panta 1. punkta otro daļu un Pamattiesību hartas 47. pantu, lasot to kopsakarā ar minētās direktīvas noteikumiem.

Prejudiciālie jautājumi

- 1) Vai Līguma par Eiropas Savienību (turpmāk tekstā – “**LES**”) 19. panta 1. punkta otrā daļa un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “**Harta**”) 47. pants, lasot tos kopsakarā ar Eiropas Parlamenta

ⁱ Šis lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

un Padomes Direktīvas (ES) 2016/343 (2016. gada 9. marts) par to, lai nostiprinātu konkrētus nevainīguma prezumpcijas aspektus un tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā kriminālprocesā (turpmāk tekstā – “**Direktīva**”) noteikumiem, ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu valsts tiesību normu kā *ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw* [2023. gada 28. jūlija Likuma, ar ko groza Civilkodeksa likumu un dažus citus likumus] 13. pants, kā arī 10. pants, kas paredz tiesneša, kurš izskata apelācijas sūdzību lietā, uz kuru attiecas Direktīva, pensionēšanu *ipso iure* situācijā, kad (I) šī norma ir izstrādāta tā, ka tā attiecas tikai uz vienu no visiem aktīvajā dienestā esošajiem tiesnešiem, (II) tā neattiecas uz prokuroriem analogā situācijā, lai gan līdzšinējā tiesiskajā situācijā pret prokuroriem un tiesnešiem, kas atrodas analogā situācijā kā tiesnesis, kurš izskata apelācijas sūdzību, ir bijusi vienāda attieksme, (III) likums, kurā tā ir ietverta, neattiecas uz tiesu organizāciju, bet gan uz pavisam citu jomu, un tā anotācijā nekādā veidā nav paskaidroti šīs normas ieviešanas iemesli, nav norādītas nekādas svarīgas sabiedrības intereses, kam kalpo tās ieviešana, un nav pamatoti iemesli, kādēļ tās ieviešana ir samērīga ar šiem mērķiem, un (IV) ne šī tiesību norma, ne kāda cita valsts tiesību norma neparedz iespēju tiesai vai citai iestādei izskatīt tiesneša, uz kuru attiecas šī norma, apelācijas sūdzību vai citu tiesiskās aizsardzības līdzekli, lai pārbaudītu viņa pensionēšanas pamatotību vai šīs normas saderību ar augstāka juridiska spēka valsts tiesību normām, Savienības tiesībām vai starptautisko tiesību normām?

- 2) Vai atbildei uz 1. jautājumu nozīme ir tam, ka tiesnesi, uz kuru attiecas minētā valsts tiesību norma, viņa darbības dēļ, kas vērsta uz tiesu varas un tiesnešu neatkarības aizsardzību, iepriekš represēja izpildvaras iestādes, kuras mēģināja viņu pensionēt, pamatojoties uz iepriekš spēkā esošajām tiesību normām, un ka minētā valsts tiesību norma tika pieņemta, jo šie mēģinājumi bija nesekmīgi? Vai, lai sniegtu atbildi, nozīme ir tam, ka, iesniedzējtiesas ieskatā, šī tiesību norma nesekmē nekādas svarīgas sabiedrības intereses, bet gan ir represīva pēc būtības?
- 3) Vai LESD 19. panta 1. punkta otrā daļa, Hartas 47. pants, LES 2. pants un 4. panta 3. punkts, kā arī Savienības tiesību pārākuma un efektīvas pārbaudes tiesā principi, ņemot vērā Tiesas 2007. gada 13. marta spriedumu lietā C-432/05 *Unibet*, ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesai, kuras sastāvā ir 1. un 2. jautājumā minētais tiesnesis, ir tiesības pēc savas ierosmes apturēt 1. jautājumā minētās valsts tiesību normas, kas paredz viņa pensionēšanu, piemērošanu un turpināt izskatīt šo un citas lietas, kamēr tā nav saņēmusi atbildi no Tiesa, ciktāl tā uzskata, ka tas ir nepieciešams, lai izskatāmā lieta tiktu izskatīta saskaņā ar piemērojāmām Savienības tiesību normām?

- 4) Vai 3. jautājumā minētās tiesību normas un principi ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja Tiesa, ņemot vērā 2. jautājumā izklāstītos apstākļus, uz 1. jautājumu atbildētu apstiprinoši, pēdējā minētajā jautājumā norādītā valsts tiesību norma, kurā ir paredzēta tiesneša pensionēšana, nav piemērojama un tiesnesis netiek pensionēts, ja vien tam nav cita juridiska pamata?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Līguma par Eiropas Savienību 19. panta 1. punkta otrā daļa;

Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants;

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/343 (2016. gada 9. marts) par to, lai nostiprinātu konkrētus nevainīguma prezumpcijas aspektus un tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā kriminālprocesā (OV 2016, L 65, 1. lpp.).

Atbilstošās valsts tiesību normas

Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw [2023. gada 28. jūlija Likuma, ar ko groza Civiltkodeksa likumu un dažus citus likumus] (2023. gada *Dz.U.*, 1615. poz.) 10., 13. pants;

- 10. pantā ir noteikts: “*ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny* [2022. gada 11. marta Likuma par dzimtenes aizsardzību] (*Dz.U.*, 2305. poz., un 2023., 347. un 641. poz.) 233. pants tiek izteikts šādā redakcijā: “Gadījumā, ja kara prokurors, kurš ir profesionālā dienesta karavīrs, tiek atvaļināts no profesionālā militārā dienesta, viņš paliek prokurora amatā attiecīgajā prokuratūras organizatoriskajā struktūrvienībā neatkarīgi no prokurora amatu skaita šajā struktūrvienībā.””.
- 13. pantā ir noteikts: “no profesionālā militārā dienesta atvaļināts kara tiesas tiesnesis, kurš šī likuma spēkā stāšanās dienā paliek tiesneša amatā, tiek pensionēts ar šo dienu. [...]”. Grozījumu likuma 14. pantā ir noteikts, ka abu tiesību normu spēkā stāšanās datums ir 2023. gada 15. novembris.

Polijas Republikas Konstitūcijas 175. panta 1. punkts, 176. panta 2. punkts, 179. un 180. pants;

Ustawa z 21 sierpnia 1996 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych [1996. gada 21. augusta Likuma par kara tiesu organizāciju] (turpmāk tekstā – “*usw*”) 22. panta 1. punkts, 23. panta 1. punkts, 35. panta 1. punkts, 70. panta 1. un 2. punkts;

Ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny [2022. gada 11. marta Likuma par dzimtenes aizsardzību] 200. panta 6. punkts, 226. panta 3. punkts, 229. panta 2. punkts, 233. pants;

- 233. pantā ir paredzēts: “Ja kara tiesnesis vai prokurors, kurš ir profesionālā dienesta karavīrs, tiek atvaļināts no profesionālā militārā dienesta, viņš paliek tiesneša vai prokurora amatā attiecīgajā tiesas vai prokuratūras organizatoriskajā struktūrvienībā neatkarīgi no tiesneša vai prokurora amatu skaita šajās struktūrvienībās. [..]”.

Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych [2001. gada 27. jūlija Likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju] 70. panta 1. un 2. punkts, 71. panta 2. un 3. punkts, 73. panta 1. un 3. punkts;

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego [Kriminālprocesa kodeksa] 439. panta 1. punkts;

Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia [Likumpārkāpumu procesa kodeksa] 104. panta 1. punkts.

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un procesa izklāsts

- 1 *Wojskowy Sąd Garnizonowy w Warszawie* [Varšavas garnizona kara tiesa] pasludināja spriedumu, ar kuru ierindnieks P.B. tika atzīts par vainīgu Kriminālkodeksa 278. panta 1. punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Iepriekš minēto spriedumu apstrīdēja ierindnieks P.B., kurš apgalvoja, ka papildsods, proti, sprieduma publiskošana, ir piespriesta netaisnīgi, un lūdza spriedumu grozīt, atceļot šo sprieduma daļu. Apelācijā *Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie* [Varšavas kara apgabaltiesas] tiesas sēdē ierindnieks P.B. papildus lūdza atcelt spriedumu un nosacīti izbeigt tiesvedību.
- 2 Apelācijas sūdzības izskatīšanai viena tiesneša tiesas sastāvā tika nozīmēts tiesnesis, kurš saskaņā ar *ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw* [2023. gada 28. jūlija Likuma, ar ko groza Civilkodeksa likumu un dažus citus likumus] 13. pantu ir pensionējams no 2023. gada 15. novembra bez pārsūdzības tiesībām un īstenošanas noteikumiem. Minētā likuma 10. un 13. pants tika pieņemts tikai attiecībā uz vienu personu ar *Sejm* [Polijas parlamenta apakšpalātas] balsu vairākumu, iebilstot pret to *Senat* [Polijas parlamenta virspalātas] un Senāta komisijai.
- 3 Šis tiesnesis tika iecelts *Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie* tiesneša amatā 2013. gada 29. janvārī. Veselības stāvokļa dēļ 2017. gada jūlijā šis tiesnesis tika atzīts par nespējīgu pildīt militāro dienestu, bet spējīgu pildīt tiesneša amata pienākumus. Šī iemesla dēļ viņš iesniedza pieteikumu toreizējai *Krajowa Rada Sądownictwa* [Valsts tiesu padomei] (turpmāk tekstā – “VTP”) ar lūgumu pārcelt viņu uz tiesneša amatu vispārējās jurisdikcijas tiesā. VTP lūdza Polijas Republikas prezidentam iecelt (pārcelt) tiesnesi līdzvērtīgā amatā vispārējās jurisdikcijas

tiesā. Valsts prezidents pēc 4,5 gadiem ar 2021. gada 27. decembra nolēmumu atteica iecelšanu amatā, nenorādot šī nolēmuma iemeslus. 2019. gada decembrī tieslietu ministrs lūdza esošajai VTP pensionēt tiesnesi, taču tā atteicās to darīt, pamatojoties uz to, ka tiesnesis, lai gan nav spējīgs pildīt militāro dienestu, ir spējīgs pildīt tiesneša amata pienākumus. Pēc valsts prezidenta lēmuma aizsardzības ministrs līdzīgu lūgumu 2022. gada janvārī iesniedza arī jaunajai VTP. Šajā gadījumā jaunā VTP 2023. gada 12. jūnijā atteicās pensionēt tiesnesi saistībā ar to, ka 2022. gada 24. aprīlī stājās spēkā *ustawa o obronie Ojczyzny* 233. pants. Saskaņā ar šo tiesību normu ar aizsardzības ministra rīkojumu attiecīgais tiesnesis tika atvaļināts no profesionālā militārā dienesta un atstāts *Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie* tiesneša amatā. 2023. gada martā tiesnesis atsāka spriest tiesu.

- 4 2023. gada 28. jūlijā *Sejm* pieņēma *ustawa o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw*, saskaņā ar kuru, cita starpā, no *ustawa o obronie Ojczyzny* 233. panta tika svītrots noteikums par tiesnešiem (atstājot noteikumu par prokuroriem) un šī grozījumu likuma redakcijā tika iekļauts 13. pants par kara tiesas tiesneša, kurš ir atvaļināts no profesionālā militārā dienesta, pensionēšanu.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojuma izklāsts

- 5 Uz iesniedzējtiesu kā “tiesu” Savienības tiesību izpratnē attiecas Savienības tiesībās paredzētā efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principa prasības, jo tā var izlemt jautājumus par Savienības tiesību piemērošanu vai interpretāciju. Ar šo terminu saistītās garantijas par tiesas noteikšanu tiesību aktos ietver ne tikai tiesas pastāvēšanas juridisko pamatu, bet arī prasības attiecībā uz tiesas sastāvu un atsevišķiem tiesnešiem. Tiesai ir jāsauglabā neatkarība un objektivitāte, kas savukārt ir jāaizsargā ar atbilstošām garantijām, tostarp jo īpaši tiesneša aktīvā dienesta, pensionēšanas un neatceļamības aizsardzību. Šajā ziņā iesniedzējtiesa atsauca uz judikatūru, kas izriet no spriedumiem: 2018. gada 27. februāris, *Associação Sindical dos Juízes Portugueses* (C-64/16, EU:C:2018:117); 2019. gada 11. jūlijs, Komisija/Polija (Augstākās tiesas neatkarība) (C-619/18, EU:C:2019:615); 2019. gada 5. novembris, Komisija/Polija (Vispārējās jurisdikcijas tiesu neatkarība) (C-192/18, EU:C:2019:924). Tāpat iesniedzējtiesa arī atgādina, ka krimināllietas pamatlietā ir piemērojama Direktīva 2016/343 par to, lai nostiprinātu konkrētus nevainīguma prezumpcijas aspektus un tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā kriminālprocesā.
- 6 Iesniedzējtiesas, kas izskata lietu vienpersoniski, sastāvā ir tiesnesis, kurš ir atvaļināts no profesionālā militārā dienesta, pamatojoties uz to, ka viņš ir atzīts par neatgriezeniski nespējīgu pildīt šo dienestu, bet kurš ir spējīgs pildīt tiesneša amata pienākumus. Šī tiesneša gadījumā vispirms tika grozītas likuma normas, lai viņu varētu atvaļināt no profesionālā militārā dienesta, viņu nepensionējot, un pēc tam tika ieviests likumā paredzēts risinājums, ar kuru viņš *ipso iure* tika pensionēts tieši tāpēc, ka viņš tika atvaļināts no militārā dienesta. Ieviestie likuma grozījumi praksē attiecas tikai uz vienu tiesnesi, kas darbojās kā iesniedzējtiesas

tiesnesis (tā sauktās *ad hominem* tiesības). Šī iemesla dēļ Polijā šīs izmaiņas plašsaziņas līdzekļos tika dēvētas par “*lex Raczkowski*”.

- 7 Ņemot vērā iepriekš minēto, iesniedzējtiesai ir šaubas, vai šī grozījuma rezultātā tā joprojām atbilst “neatkarīgas un objektīvas, tiesību aktos noteiktas tiesas” kritērijiem. Atbilde uz uzdotajiem jautājumiem iesniedzējtiesai ir objektīvi nepieciešama, jo tai ir jāizlemj, vai tā var turpināt izskatīt pamatlietu tās pašreizējā sastāvā.
- 8 Iesniedzējtiesai ir šaubas, vai 1. jautājumā aprakstītie apstākļi var ietekmēt vai ietekmē efektīvas tiesību aizsardzības tiesā prasību izpildi, tostarp tiesības uz neatkarīgu, objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu, ņemot vērā, ka tiesnešu neatceļamības princips nepārprotami ietekmē tiesu un tiesnešu neatkarības principu. Iepriekš minētie principi nav uzskatāmi par tiesu vai tiesnešu privilēģijām, bet gan iedzīvotāju tiesībām uz taisnīgu tiesu.
- 9 Šīs lietas apstākļos likumdevējs vispirms ir ieviesis tiesību normu, kas atstāj tiesnesi, kurš ir pamatlietu izskatošajā tiesnešu sastāvā, kara tiesas tiesneša amatā gadījumā, ja viņš tiek atvaļināts no profesionālā militārā dienesta, un pēc tam, nepastāvot nekādām pārliecinošām sabiedrības interesēm, ir grozījis minētā likuma 233. panta formulējumu, svītrojot no tā garantiju, ka šis tiesnesis turpinās pildīt savus pienākumus, bet saglabājot to attiecībā uz prokuroriem, kas atrodas līdzīgā situācijā. Tajā pašā laikā bez jebkāda pamatojuma šādi būtiskai izmaiņai grozījums attiecībā uz vienu jomu tika izdarīts tiesību normās, kas attiecas uz citu jomu, tādējādi klaji pārkāpjot konstitucionālos pareizas likumdošanas principus. Tādējādi pretēji Konstitūcijas 180. panta 3. punktam ir ieviests jauns, patvaļīgs, likumā noteikts risinājums, *ex lege* pensionējot tiesnesi, ja tiesnesis vairs nepilda militāro dienestu. Tiesai, ko var patvaļīgi mainīt, ierobežot vai [kuras tiesnešus var patvaļīgi] pensionēt, pārkāpjot valsts un Savienības tiesībās paredzētos noteikumus vai patvaļīgi tos grozot, ir jārada šaubas par tās spēju pildīt Direktīvā 2016/343 noteiktos uzdevumus.
- 10 Šo iemeslu dēļ šajā lietā uzdotie jautājumi ir vērsti uz iesniedzējtiesas statusu un neatkarības, objektivitātes, nevainīguma prezumpcijas principa un tiesību uz taisnīgu tiesu garantēšanas apdraudējumu. Tā kā ir iespējams manipulēt ar tiesību normas formulējumu tādējādi, lai grozītu tiesneša funkciju pildīšanas noteikumus un saīsinātu tiesneša amata pienākumu pildīšanas ilgumu, proti, lai faktiski jebkurā laikā varētu atcelt tiesneša pilnvaras, tas neapšaubāmi ietekmē vai var ietekmēt viņa neatkarību un objektivitāti un tādējādi arī veiktā kriminālprocesa taisnīgumu un nevainīguma prezumpcijas principa ievērošanu.
- 11 Iesniedzējtiesa norāda, ka arī *Trybunał Konstytucyjny* [Konstitucionālajai tiesai] nav iespējams pārbaudīt apstrīdēto tiesību normu tiesiskumu, jo *Trybunał Konstytucyjny* ir izstrādājusi savu judikatūru laikā, kad tā vairs nav iestāde, kas nodrošina efektīvu tiesisko aizsardzību, savukārt sastāvos, kas pieņēma šos nolēmumus, ir personas, kuras nav tiesīgas spriest tiesu.

- 12 Tiesiskajā regulējumā, kas pastāvēja līdz *ustawa o obronie Ojczyzny* 233. panta spēkā stāšanās brīdim, bija noteikts, ka kara tiesas tiesnesi nevar atvaļināt no profesionālā militārā dienesta pirms dienesta attiecību izbeigšanās *ipso iure* vai pirms viņš zaudē amatu vai tiek pensionēts (*usw* 35. panta 1. punkts). Tiesnesi varēja pensionēt, ja viņš nebija spējīgs pildīt militāro dienestu, ja vien viņš nebija iesniedzis pieteikumu par pārcelšanu vispārējās jurisdikcijas tiesā (*usw* 35. panta 4. punkts). Šo apsvērumu dēļ, neraugoties uz to, ka valsts prezidents atteicās iecelt/pārcelt viņu uz vispārējās jurisdikcijas tiesu, viņš nevarēja tikt pensionēts.
- 13 Apstākļi, kādos tika pieņemti *ustawa o obronie Ojczyzny* 233. pantā ietvertie risinājumi, nav zināmi, bet neapšaubāmi to ieviešanas mērķis bija novērst trūkumus noteikumos par Polijas Konstitūcijas 180. panta 3. punktā minēto atšķirību starp nespēju pildīt militāro dienestu un nespēju spriest tiesu.
- 14 Tiklīdz izpildvara – tieslietu ministrs – uzzināja, ka šo noteikumu izmantos tiesnesis, kas izskata attiecīgo lietu, viņa atgriešanās pie tiesas spriešanas tika atlikta uz 10 mēnešiem. Tas neapšaubāmi bija saistīts ar vēlmi atstādināt viņu no tiesneša amata saistībā ar viņa darbu iepriekšējās VTP priekšsēdētāja vietnieka amatā, it īpaši laikposmā no 2014. līdz 2018. gadam, un viņa iesaisti lietās, kas saistītas ar pie varas esošo personu pieļautajiem Konstitūcijas pārkāpumiem, tiesu neatkarības un tiesu varas neatkarības aizstāvēšanu, žurnālistu iespēju iepazīties ar publiskiem lietas materiāliem lietā, kas bija saistīta ar vienu no valdības ministriem. Šī iemesla dēļ tiesnesi vajāja gan valsts iestādes, gan valdībai labvēlīgu plašsaziņas līdzekļu pārstāvji.
- 15 Iesniedzējtiesa uzskata, ka ieviestā pensionēšana ir vērsta vienīgi pret tiesnesi, kas izskata pamatlietu, ir tiešā pretrunā tiesnešu neatceļamības principam un nesekmē nekādas svarīgas sabiedrības intereses, bet gan ir tikai represīva. Tiesnešu neatceļamības princips ir jāsaprot tādējādi, ka likumdevējvaras vai izpildvaras iestādes nedrīkst pieņemt patvaļīgus lēmumus par tiesneša iespēju turpināt pildīt amata pienākumus. Pensionēšanai jābūt saistītai ar nespēju pildīt tiesneša amata pienākumus, un šie noteikumi būtu jāpārbauda tiesā.
- 16 Iesniedzējtiesa uzskata, ka gadījumā, ja atbilde uz 1. un 2. jautājumu ir apstiprinoša, ir jāveic pasākumi, lai nodrošinātu pienācīgu tiesas darbību, lai pareizi īstenotu Direktīvu 2016/343. Tās ieskatā apstrīdēto tiesību normu dēļ tiesnesim tiek atņemts aktīvā tiesneša statuss, pārkāpjot visus noteikumus, un viņam tiek liegtas tiesības uz tiesu. Ņemot vērā iepriekš minēto, uz tiem nevajadzētu balstīties nevienam īstenošanas aktam, ar kuru tiek pasludināta tiesneša pensionēšana. Iesniedzējtiesa – atbilstīgi *Simmenthal* principam – uzskata, ka tai ir pienākums nepiemērot valsts noteikumus, kas nav saderīgi ar Savienības tiesībām. Ņemot vērā judikatūru, kas izriet no šādiem spriedumiem – 2021. gada 6. oktobris, *W.Ż.* (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana amatā) (C-487/19, EU:C:2021:798); 2021. gada 18. maijs, *Asociația "Forumul Judecătorilor din România"* u.c. (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 un C-397/19, EU:C:2021:393); 2023. gada 5. jūnijs, Komisija/Polija (Tiesnešu neatkarība un privātā dzīve) (C-204/21,

EU:C:2023:442); un 2007. gada 13. marts, *Unibet* (C-432/05, EU:C:2007:163) –, tā atsaucas uz LES 19. panta 1. punkta otrās daļas tiešo iedarbību un uz savu pienākumu garantēt šīs tiesību normas pilnīgu efektivitāti, nepiemērojot jebkādu tai pretrunā esošu valsts tiesisko regulējumu. Šī pienākuma avotu tā saskata arī LES 4. panta 3. punktā izteiktajā lojālas sadarbības principā.

- 17 Iesniedzējtiesas lēmums apturēt minēto noteikumu piemērošanu ļauj viņam pildīt tiesneša pienākumus valsts tiesā, un līdz lietas atrisināšanai Tiesā nav tiesiskas iespējas viņu pensionēt. Iesniedzējtiesa vēlējas piemērot drošības līdzekli, kas tieši garantētu viņa tiesību īstenošanu saskaņā ar Savienības tiesībām un garantētu efektīvu tiesību aizsardzību kriminālprocesa dalībniekiem, nodrošinot, ka lietu izskata neatkarīga tiesa, kuras sastāvā ir neatkarīgi tiesneši.
- 18 Tāpat iesniedzējtiesa lūdz izskatīt lietu paātrinātā tiesvedībā. Savu lūgumu tā pamato ar to, ka šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pamatelementu, proti, tiesībām uz neatkarīgu, objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu, kas būs neatkarīga un īstenos nevainīguma prezumpcijas principu. Iesniedzējtiesa to uzskata par pamatotu, ņemot vērā prejudiciālo jautājumu iznākuma nozīmi šīs tiesas iespējai īstenot savu jurisdikcijas kompetenci atbilstoši likumam un tiesiskās drošības principam, tajā piedaloties tiesnesim, kuru likumdevējs un izpildvaras iestādes no amata atcēla, pārkāpjot tiesnešu neatceļamības un tiesu neatkarības principu.